

Prohlášení Krizového štábu AK ČR a ZS ČR k vládnímu návrhu Národního strategického plánu Společné zemědělské politiky po roce 2022

8.6.2022 - | Agrární komora ČR

Když jsme 2. února doslova „za pět minut dvanáct“ odvolali chystané masivní protesty, věřili jsme v konstruktivní jednání ve prospěch sektoru a občanů této země. Z tohoto důvodu jsme sestavili deset základních bodů, které jsou pro podporu a udržitelnost produkčního zemědělství v České republice zásadní. Toto „desatero“ přijal 3. dubna 2022 sněm Agrární komory ČR a zároveň předal ministrovi zemědělství Zdeňku Nekulovi a jeho kolegům. Protestní pohotovost členské základny s očekáváním prosazení těchto základních požadavků produkčních zemědělců trvá dodnes.

Ministerstvo zemědělství s námi jedná a snaží se danou situaci řešit věcně. Od předání desatera nicméně uběhlo více než 60 dnů a my jsme se konkrétně posunuli pouze v polovině jednoho bodu, tedy v národním dofinancování tzv. krizové rezervy Společné zemědělské politiky na pomoc nejohroženějším sektorům.

Mezitím (konkrétně 26. dubna 2022) obdrželo ministerstvo zemědělství připomínky Evropské komise k NSP. Přestože je v mnoha ohledech NSP nastaven velmi ambiciózně, a to nejen v redistributivní platbě, ale i např. v požadavcích základní podmíněnosti DZES, v nastavení a až v 30procentní alokaci obálky přímých plateb na tzv. ekoschématu, připomínky z Bruselu volají po ještě větší environmentální ambicióznosti. Kombinace situace, kdy v naší zemi o odborných věcech v zemědělství rozhodují politici bez spolupráce s odborníky a Evropská unie jen velmi těžkopádně nebo vůbec reagovala a reaguje na covidovou krizi, klimatické změny a na válku na Ukrajině, vytváří velké nebezpečí růstu cen potravin a ztráty potravinové soběstačnosti. Jako zemědělci se zájmem a odpovědností za budoucnost naší země toto nebezpečí nyní velmi silně vnímáme a cítíme povinnost v zájmu spotřebitelů potravin v této zemi na to razantně upozornit.

Dlouho jsme v rámci naší krizové pohotovosti čekali na výsledky jednání a nedočkali se. Situace je bohužel tak vážná a podceňovaná, že musíme přistoupit k radikálnějším formám komunikace. Mnoho z nás obětovalo v rámci jednání pracovních skupin k přípravě NSP svůj čas a úsilí, aby Česká republika mohla od příštího roku lépe a cíleněji podporovat dobře hospodařící produkční zemědělce. Za vzniklou situaci a její budoucí dopady nemůžeme a požadujeme za nutné se od nich distancovat. Přesto ještě v boji za budoucnost této země neházíme flintu do žita.

Požadujeme proto po vládě i Evropské komisi aktuálně splnění následujících bodů:

- 1. Prodloužení přechodného období minimálně o rok, než se zavede nová Společná zemědělská politika.** Nová SZP způsobí tlak na snižování produkce, což povede k dalšímu zdražování potravin, a to v okamžiku, kdy rekordní ceny potravin, v souvislosti s válkou na Ukrajině, už nyní ohrožují sociální smír v Evropě, a o jiných částech světa ani nemluvě. Potřebujeme již nyní znát pravidla pro osev a nevíme, co budou vyžadovat kontroly Státního zemědělského intervenčního fondu atd.
- 2. Nastavení výše redistributivní platby na průměr EU (u nás 23 procent, průměr EU 13**

procent!) + efektivní nastavení definice aktivního zemědělce. Současně nastavená redistributivní platba nejvíce dopadne na střední podniky, kde je u nás soustředěna většina zemědělské produkce v této zemi, včetně živočišné výroby. Výsledkem bude pokles potravinové soběstačnosti a růst cen potravin pro spotřebitele. U definice aktivního zemědělce je třeba, aby každý příjemce zemědělských podpor prokázal, že je opravdu aktivní zemědělec, nikoliv pouze aktivní příjemce dotací pod záminkou údržby krajiny.

3. **Zrušení snahy EU zakazovat podzimní orbu a ponechání orné půdy v hrubé brázdě přes zimu.** Ochranu půdy musíme myslet v době klimatických změn vážně, a proto ji nemůžeme ohrožovat takovými nesmyslnými nápady, jako je zakazování orby, které způsobí více plevelů, chorob, škůdců a méně zadržování vody v krajině. Orba má fytosanitární účinek a pokud máme ještě dále snižovat použití POR, je nenahraditelná, stejně jako v případě zapravení organické hmoty do půdy za některých podmínek.
4. **Zrušení snahy EK zasahovat do střídání plodin a do velikosti honu jedné plodiny.** Střídání plodin se musí řídit agronomickými zákonitostmi a musí respektovat místní podmínky, případně exaktní výsledky monitoringu, nikoliv průzkumy politických nálad. Budeme-li opouštět odbornou rovinu, zahráváme si s potravinovou bezpečností a úrodností půdy.
5. **Nezprísňovat dále podmínky pro ekoplatbu.** Podmínky už byly projednány zemědělskou veřejností a další zemědělsky neodborné zásahy budou působit demotivačně a jejich autoři ponesou jasnou zodpovědnost za další zdražování potravin.

Nám produkčním zemědělcům není lhostejné, že v současnosti navrhovaná opatření v NSP pro nové dotační období naprosto zbytečně, neodborně zhorší úroveň hospodaření na našich polích a se vši vážností dané situace upozorňujeme politiky a veřejnost na riziko dalšího zbytečného růstu cen potravin a inflace.

Věříme, že spotřebitelé a občané této země nejsou k současnému dění lhostejní a ve vlastním zájmu nás podpoří v prosazení těchto základních požadavků.

Ing. Leoš Říha

Předseda Krizového štábu AK ČR a ZS ČR

Viceprezident AK ČR

Členové Krizového štábu Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR: Ing. Jan Doležal, Ing. Martin Pýcha, Ing. Václav Suchan, CSc., MBA, Ing. Jan Ulrich, Ing. Václav Hlaváček, CSc., Mgr. Kateřina Tylšarová, Bc. Barbora Pánková, Ing. Vladimír Pícha, Ing. Pavel Veselý, Ing. Svatopluk Müller, Ing. Jaroslav Vaňous, Ing. Martin Lev, Bohumír Dufek.

<https://www.akcr.cz/txt/prohlaseni-krizoveho-stabu-ak-cr-a-zs-cr-k-vladnimu-navrhu-narodniho-strategickeho-planu-spolecne-zemedelske-politiky-po-roce-2022>